

Aktorius iš scenos gilumos

2009.09.23 21:55

Laurynas Dapšys

Režisieriaus Cezario Graužinio suburta „Cezario grupės“ aktorių komanda. Jos priekyje – V. Kontrimas.. (Dmitrijaus Matvejevo nuotr.)

Išsilaisvinęs iš priklausomybės gniaužtų, aktorius Vytautas Kontrimas mėgaujasi meditacija.

Švarus džiaugsmas

– *Jūsų elektroninio pašto pradžia – Nirananda. Išvertus į lietuvių kalbą, tai reiškia „švarus džiaugsmas“. Kodėl toks pavadinimas?* – „Balsas.lt savaitė“ paklausė žymiosios „Cezario grupės“ aktoriaus.

– Džiaugsmas – skirtingai suprantamas terminas. Vieniems tai sėkmė darbe, kitiems turėjimas daug draugų. Vieni gali sakyti, kad džiaugiasi, kai keliauja, kiti, kai žiūri gerą filmą. Kiek žmonių, tiek skirtingų džiaugsmo sampratų.

Mano džiaugsmas yra mano viduje. Tai būseną, leidžianti mėgautis viskuo – tiek savimi, tiek aplinkiniais. Geriausia tai daryti, kai negalvoji apie praeitį ir nepersistengi planuodamas savo ar kitų žmonių gyvenimą. Jei esame DABAR, vadinasi patiriame džiaugsmą. Ne visuomet pavyksta pasiekti tokią būseną, bet kai pavyksta, norisi dar ir dar.

Modernaus jaunimo gyvenimas

– Žinau, kad jaunystėje daug gėrėte ir rūkėte, vėliau pradėjote praktikuoti sahadža jogos metodus, kurie jums padėjo atsikratyti žalingų įpročių. Gal galėtumėte papasakoti apie savo praeitį ir gyvenimą, kai pradėjote siekti dvasinės realizacijos?

– Taip jau nutiko, kad vartoti alkoholį ir rūkyti pradėjau labai anksti. Tai atrodė normalu, nes mano aplinkoje draugai darė tą patį. Nežinau, kodėl. Matyt, norėjome būti dideli ir laužyti nusistovėjusias taisykles. O gal todėl, kad nuo vaikystės matėme, kaip vyresnieji linksminasi... Žodžiu, tai, kas turėtų būti galima tik suaugusiesiems, tapo normalu ir man – 13 metų vaikui.

Vėliau su draugais gyvenome aktyvaus ir modernaus jaunimo gyvenimą. Darėme tai, kas mums atrodė labai kieta. Tačiau jaučiau, kad kažko nežinau, kad kažko trūksta...

Ėmiau studijuoti Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje. Viskas nauja. Naujos temos, draugai, galimybės... Ir tie patys būdai linksminintis, tik didesnėmis dozėmis. Tačiau po pusmečio apsidairiau ir pamačiau, kad niekas nesivysto. Tos pačios kalbos ir tie patys tikslai.

Vieną dieną atsisėdau, užsimerkiau ir paprašiau savo sielos, kad atsirastų mokytojas, kuris man padėtų eiti į save.

Netrukus Klaipėdoje netikėtai pamačiau sahadža jogos anonsą, ant plakato buvo mokytojos Šri Matadži nuotrauka. Pamaniau, kad ji atvažiuoja į uostamiestį, ir man bus gera proga užduoti jai keletą klausimų apie gyvenimą.

Šiek tiek nusivyliau, nes Šri Matadži neatvažiavo. Tačiau ten buvę jogai pasakė, kad niekas negali atsakyti į mano klausimus, nes visi atsakymai jau yra. Mano viduje. Vėliau jie mane pamokė, kaip reikia medituoti. Iš pradžių tai dariau, kai skaudėdavo galvą arba būdavau pavargęs, bet kai po pusmečio pabandžiau medituoti kasdien, pajutau, kaip stipriai veikia meditacija.

Kai medituoji, sieloje atsiranda natūrali ramybė ir balansas. Savaimė nebesinori to, kas tau kenkia arba yra nenaudinga. Taip po truputį dingo noras rūkyti ir svaigintis. Dar didesnis atradimas buvo tai, jog galiu šokti ir linksminintis su draugais nevirtodamas alkoholio. Vokrėliai būdavo dar linksmesni, o rytais netroškėdavo ir neskaudėdavo galvos.

Ko visi ieškome

– Kodėl svarbu pažinti save? Ar savianalizė – kelias į susigyvenimą su savimi?

– Kiekvienas norime būti laimingas. Visi skirtingai ieškome tos laimės, pasitenkinimo. Bet tiesa ta, kad materialios vertybės visiško pasitenkinimo neduoda, kaip ir mūsų pasiekimai darbe ar kūryboje. Jie suteikia džiaugsmo, kai kas nors pavyksta, kai mus vertina ir myli... Bet, laikui einant, vis tiek imame jausti tuštumą.

Tikras pasitenkinimas yra mūsų viduje, kai pažįstame save. Nors apie tai nežinome ar galime tuo netikėti, nesąmoningai visi ieškome to pasitenkinimo. Dvasinio pasitenkinimo.

Jeigu nori save pažinti – atsiras galimybių. Tik reikia būti nuoširdžiam sau. Taip pat labai svarbu, kad pažinimo kelyje nebūtų fanatizmo.

– *Kaip meditacija padeda jūsų profesijai? Ar medituojate darbo metu? Kaip į tai žiūri kolegos?*

– Iš pradžių, kai dar studijuodamas ėmiau medituoti, sulaukiau įvairios reakcijos. Kurso draugai, tėvai ir bičiuliai išsigando. Tai normalu. Juk taip lengva pasiklysti ir įsisukt i kokią sektą ar religinį fanatizmą. Kai žmogus, kuris visus temdavo linksmintis pasako, kad visai nebėra noro gerti, rūkyti „žolės“ ir panašiai... Aišku, tam tikra reakcija buvo.

Ėjo laikas, visi matė, kad nei išprotėjau, nei susirgau, ir priprato. Vis dar dirbu „Cezario grupėje“, o mano kolegos greičiau yra mano šeima, todėl manau, kad jie mane gerbia. Tikiuosi, kad jų nestebina, kai kartais prieš spektaklį pasitraukiu į ramesnį kampą kur nors scenos gilumoje ir pamedituoju. Tai labai padeda.

Spalvotas egoizmas

- *Kolegos apie jus atsiliepia kaip apie puikų aktorį, labai lengvai perprantantį naują temą. Ar visada norėjote tapti aktoriumi? Ko reikia, kad būtum geras aktorius?*

- Pirmiausia nežinau ar esu geras, ar ne... Ir nežinau, kas yra geras. Iš savo patirties pasakysiu, kad aktoriumi svarbu nuoširdumas ir labai kenkia egoizmas. Pastarasis duoda spalvų, ryškumo, daug kam tokie žmonės patrauklūs, tačiau tai užgožia tikrą kūrybiškumą. Kokybę galima pasiekti tada, jei menininkas išlieka natūralus ir džiaugsmingas net po to, kai tampa įžymiu ar įvertintu.

Nesu nei žymus, nei labai įvertintas, todėl negaliu kalbėti apie save. Tačiau stengiuosi save stebėti ir pastebiu, kad tikrai kartais norisi susireikšminti: „Kaip gerai padariau ir kaip mane visi myli“. Jei tik sugebi tai pastebėti – liaujiesi taip galvojęs. Egoizmas pavojingas visiems, ne tik aktoriams. Todėl būtų gerai, jei visi kartais pakontroliuotume save ar tik nepradėjome pūstis?!

Užkrečiamas tyrumas

- *Jūs daug dirbate su vaikais, jei neklystu esate vienas iš studijos „Terra Bella“ vadovų. Kaip sekasi ši veikla? Kodėl svarbu nuo mažens vaikus mokyti vaidybos, šokio ir dainavimo meno?*

- Labai svarbu vaikų ir jaunimo meninis ugdymas. Šiais laikais žmonės oreantuoti i materiją, į tikslumą ir bendravimą internetu. Jeigu tėvai nori, kad vaikas pilnai vystytųsi, reikia sudaryti sąlygas realizuoti jo kūrybiškumui. „Terra belloje“ vaikai mokosi dainuoti, šokti, vaidinti, kurti filmukus, žaisti teatrinius, dėmesio ir fantazijos lavinimo žaidimus. Man labai brangi patirtis dirbant su „Terra Bellos“ vaikais.

Šiuo metu dėstau Vilniaus pedagoginio universiteto studentams, studijuojantiems teatro edukologiją. Man neužtektų vien vaidybinės patirties dėstant būsimiems teatro mokytojams, todėl kasdien naudoju dar ir tą patirtį, kurią sukaupiau dirbdamas su vaikais. Jie turi savybę užkrėsti. Užkrėsti tyrumu. Jausmas, kai imi pats žaisti ir dūkti...

Žinau, kaip sunku būti nuoširdžiu mokytoju, todėl lenkiu galvą prieš visus, kurie dirba su vaikais ir tai daro iš širdies.

Jau metai, kaip nebedirbu menų studijoje. Bet širdis vistiek ten. Negaliu su vaikais užsiimti atsainiai. Jie nesupranta, kad esu gastrolėse ar filmavime ir todėl neateinu į „Terra Bella“. Vaikams sunku paaiškinti, kad turiu kitų darbų. Todėl geriau užleisti vietą naujiems mokytojams.

Mirtis – ne pabaiga

- Ką manote apie spektaklį „Bučiuoju, Oskaras“? Ar nesunku buvo vaidinti pagrindinį sergančio berniuko vaidmenį?

- Esu labai dėkingas Cezariui Graužiniui už tai, kad pakvietė vaidinti šiame spektaklyje, kad pasitikėjo. Šis spektaklis man davė daug naujų patirčių. Po kiekvieno pasirodymo esu kiaurai šlapias nuo prakaito, fiziškai ir emociškai pavargęs. Kai po spektaklio išeinu iš teatro, norisi pabūti tyliai ir ramiai. Tai labai gera busena, todėl kartais nevažiuoju namo, o einu pasivaikščioti kur nors gatve. Viskas taip gražu ir nebelieka jokio nuovargio... Geras spektaklis.

Pradžioje labai bijojau, kad tik nebūtu pernelyg liūdnas ir tamsus, bet atrodo publika išeina su šviesia nuotaika.

Vaidinti sergantį berniuką nėra sunku. Mes visi galime patirti sunkią ligą. Prieš metus mirė pažįstamas žmogus nuo vėžio. Galėjau stebėti jo paskutinių dienų nuotaikas ir buvo labai gera matyt, kaip jis napanikuoja ir nenuskęsta mirties baimėje. Šypsosi nuoširdžiai, viską jaučia tikriau nei ankščiau.

Kai susiduri su mirtimi, į viską imi žiūrėti atvirai, tiesiai, tada ir Dievas nebeatrodo pensininkų pasaka. Imi jausti, kad mirtis nėra bausmė... Nėra pabaiga. Žmonės bijo mirties, bet tai tik nauja pradžia. Ir dar, jeigu į Dievą kreipiesi nuoširdžiai, tai Jis atsakys su dvigubu nuoširdumu. Tokia mano patirtis vaidinant Oskarą.

TIK FAKTAI

V. Kontrimas gimė 1979 metais Klaipėdoje.

1993-aisiais tapo Lietuvos vidurinių mokyklų skaitovų konkurso laureatu.

1997–2001 metais mokėsi Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje.

2004-aisiais su kitais „Cezario grupės“ nariais apdovanotas „Auksiniu scenos kryžiumi“ už geriausią metų debiutą spektaklyje „Arabiška naktis“.